

ЗНАУКОВОЇ КАДРИ

Орган парткому, ректорату, комітету ЛКСМУ та профкому
Одеського державного університету ім. І. І. Мечникова

№ 9 (745)

Середа, 27 березня 1963 р.

Ціна 2 коп.

СПРАВИ ОДНІЄЇ ПАРТГРУПИ

Значення партійних груп на курсах зростає з кожним роком. Вони ростуть і в кількісному відношенні і в якісному. Однак, безперечно, ще далеко не всі питання для них ясні і зрозумілі.

Партійна група курсу повинна і може керувати роботою комсомольської та профспілкової груп. Саме керувати, а не піднімати. А ми про це часто забуваємо і займаємося загальним керівництвом, а не конкретним, повсякденним. Здійснювати це керівництво треба не лише шляхом вказівок, а перш за все особистим прикладом в навчанні, дисципліні і громадській роботі. Так А. Рубан — відмінник навчання і громадський активіст. Він секретар комсомольської організації, член партбюро факультету, постійно цікавиться роботою комсомольської організації курсу, ділиться досвідом роботи.

Добре вчиться, бере активну участь в громадській роботі і Б. Заболотний. Він член профкому університету, профорг курсу.

Тісний контакт в роботі партійної, комсомольської та профспілкової організації дає відрядні результати.

Партійна організація курсу не піднімає в роботі комсомольську організацію, не обмежує її діяльність, не затирає її ініціативи, вона допомагає їй прикладом в роботі. Безперечно, комсомольській організації є чому повчитися в партгрупі. Комуністи нашого курсу відзначаються високим почуттям відповідальності за доручену справу, за колектив, де вони вчать, всі питання вони вирішують принципово і по-діловому. Смілива критика недоліків та їх усунення — визначальна риса комуністів. Саме цьому і повинні вчитися у них комсомольці.

Наші комуністи беруть активну участь в роботі комсомольської та профспілкової організації, всі, крім В. Зубрія, вчать на «відмінно» і «добре» і в переважній більшості служать зразком для інших студентів.

Обов'язково, треба сказати про комуністів К. Савицького, голову НСТ факультету, про М. Извекова, який керує політзаняттями на курсі, про О. Семеріна та ін. Партійна група завоювала авторитет не лише на курсі, а й на факультеті. Кращі комсомольці прагнуть вступити до рядів КПРС. Нещодавно комсомольська організація рекомендувала в партію комсомольців М. Чумака та І. Проценка. 27 жовтня 1961 року в дні роботи з'їзду будівників комунізму ми взяли на себе зобов'язання вчитися і жити за моральним кодексом будівника комунізму.
Не можна сказати, що ми уже

виконали ці зобов'язання. Ми прекрасно розуміємо, що їх неможливо виконати за один-два роки. Ми пронесемо ці зобов'язання крізь усе життя, завжди пам'ятатимемо про них. А тепер вони допомагають нам у навчанні, сприяють згуртуванню нашого курсу в міцний, здоровий колектив, виховують почуття відповідальності кожного студента перед колективом курсу і перед собою особисто. Праця в колгоспі, підготовка до семінару і практичних занять, успішне складання сесії говорять про значні досягнення нашого колективу. Нині ми можемо сказати, що переважна більшість студентів беруть активну участь в громадській роботі. В минулому році у нас розгорнулася дискусія на тему: «Місце громадської роботи в житті студента». Всі зійшлися на думці, що, безумовно, на першому місці в студента повинно стояти навчання. Але поганий вийде вчитель чи інженер з того студента, який відмовляється від громадської роботи. Адже після закінчення університету ми будемо працювати з людьми. Зараз роль громадських організацій надзвичайно зросла. І той, хто відмовляється від громадської роботи, відчуває себе самотнім в колективі і відщепенцем.

У нас довго відмовлявся від участі в громадській роботі студент А. Малих, але тепер він сам по-

просив доручення. В період підготовки до виборів його призначили агітатором. Трапилося так, що він захворів. Але, незважаючи на хворобу, він виконував свої обов'язки. Він розумів, що замінювати його за три дні до виборів немає сенсу. Студентка-відмінниця А. Конушкіна теж довго відмовлялась від комсомольських доручень, а коли її обрали членом комсомольського бюро курсу, вона старанно виконувала всі свої обов'язки.

А все-таки ми бачимо, що ще не все зробили. Студент М. Калюжний і досі, наприклад, вважає, що громадські організації непотрібні, що вони дуже схожі одна на одну і занадто багато їх. «Я не хочу вступати в члени профорганізації. Це справа добровільна, і нічого мене агітувати!» — заявив він голові профбюро факультету Ф. М. Гудимовичу. Він відмовляється брати участь і в народній дружині. Студенти Степанов, Лішук, Поворознюк будь-що намагаються ухилитися від громадської роботи.

Зрозуміло лише одне, що партійна група може досягти значних успіхів у роботі лише при безпосередньому керівництві комсомольською і профспілковою організацією, опираючись на їх підтримку.

М. СКРИПНИК.

У ШКОЛІ № 99

З яким нетерпінням ми чекали цієї практики. Вперше ми переступили поріг школи як вчителі. З перших днів познайомились з роботою школи, з учнями тих класів, до яких нас прикріпили як класних керівників, і включились в роботу. Кожен з нас повинен дати шість уроків, вести виховну роботу в класі. Нелегка справа, бо роботи дуже багато. Але велику допомогу нам подали в цьому вчителі і методисти. Багато допомогли нам О. А. Одинцова, Г. В. Бразевич, Г. І. Кострик. Цікаві консультації давала О. А. Одинцова. В неї було чому повчитися. Але дати урок це ще не все. Потрібно до нього добре підготуватися, щоб знати набагато більше, ніж знають учні.

У таких товаришів, як Головка, Балаценко, Братушенко уроки проходили жваво і цікаво. Вони посправжньому готувались до уроків. З цікавістю слухають шестикласники бесіду про Радянську Армію, про героїв Бухенвальда, які загинули в часи Вітчизняної війни. Але не тільки слухають. Балаценко зуміла їх організувати, і учні самі розповідають про події Великої Вітчизняної війни, про які вони дізнались з творів, кінофільмів.

А ось звучить перший концерт Чайковського. Це Т. Братушенко проводить виховну годину у 8 класі. Учні задоволені своїм класним керівником.

А чим зацікавити десятикласників? Як не кажіть, а це вже дорослі люди. Але Л. Головка зуміла знайти ключ до їх серця. Вона підготувала і провела з ними бесіду про великих російських художників. Бесіда пройшла цікаво.

С. БАЛИНСЬКА,
студентка IV курсу філфаку.

ТЕОРЕТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ

Кілька днів тому викладачі факультету іноземних мов провели теоретичну конференцію на тему: «Наукова основа керівництва розвитком суспільства». Конференцію відкрив доц. Щербін. Він надав слово тов. Стокяло, який звернув увагу учасників конференції на ті завдання, які стоять перед суспільними науками і зокрема перед радянським мовознавством у доповіді секретаря ЦК КПРС тов. Ільчова на загальних зборах АН СРСР 19 жовтня минулого року.

Тов. Проділайло виступив з доповіддю «Мова та суспільство». Використавши переконливий фактичний матеріал, доповідач обгрунтував марксистсько-ленінське положення про позакласовий характер мови як знаряддя спілкування між людьми. Але будучи позакласовою, мова може використовуватися окремими класами та соціальними групами. Так, після завоювання Англії норманами дворянство підкореної країни стало використовувати французьку мову, а нижчі верстви населення користувалися англійською мовою.

Підведено підсумки міжфакультетського огляду конкурсу художньої самодіяльності. Місяць розподілились так:

- 1 — філологічний факультет;
- 2 — істфак та факультет іноземних мов;
- 3 — біологічний факультет;
- 4 — хімічний факультет;
- 5 — географічний факультет;
- 6 — фізичний факультет;
- 7 — механіко-математичний факультет;

Детальніше про огляд — на 3 стор.

В НОГУ З ЖИТТЯМ

Багатоох студентів нашого юридичного факультету приваблює наукова робота. І це зрозуміло. Адже наші студенти — практичні працівники. Вони повсякденно зустрічаються з різноманітними явищами життя, з тим новим, що висуває радянська дійсність.

Науково пояснити ці явища, осмислити їх, допомогти новому, передовому закріпитися і успішно розвиватися в житті — ось до чого прагнуть студенти-юристи, беручи активну участь в роботі наукових гуртків.

На заняттях гуртків глибоко і систематично вивчаються окремі питання, пов'язані з розвитком соціалістичної держави і права в період розгорнутого будівництва комунізму.

Так на одному із засідань студент II курсу Зідрашко прочитав доповідь на тему: «В. І. Ленін про диктатуру пролетаріату і селянства». Повідомлення про застосування норм політичного права зробив студент II курсу Макухін. Про досвід роботи постійних комісій районної ради депутатів трудящих розповів на засіданні наукового гуртка студент IV курсу Лебедев.

Роботою гуртківців успішно керують доц. І. Греков та старший викладач Л. Стрельцов.

Найбільш важливі питання виносяться на розгляд наукової студентської конференції. Днями такої конференції провела кафедра державно-правових дисциплін. З доповідей виступили члени наукового гуртка, які поглиблено вивчали державне та адміністративне право (керівник гуртка — Л. М. Стрельцов).

З особливою увагою слухали присутні на конференції доповідь студента II курсу Цицера на тему: «Громадські домові комітети — одна з форм залучення населення до діяльності місцевих Рад депутатів трудящих». Доповідь про посилення ролі громадських організацій в системі державної влади і управління зробив студент II курсу М. Гузов.

В обговоренні доповідей взяли активну участь студенти: Єлагін, Васильєв, Храмків, Лукін. На закінчення виступили викладачі В. Т. Олієвський і Л. М. Стрельцов, які підвели підсумки роботи конференції.

Учасники конференції висловили побажання частіше проводити засідання наукових гуртків, а також зберігати найбільш цікаві і цінні доповіді та повідомлення на факультеті, щоб кожний студент міг з ними познайомитися.

О. ПАНЧЕНКО.

КОРИСНА СПРАВА

Міжфакультетський огляд самодіяльності уже позаду. До першотравневих концертів ще далеко. Здавалося б, факультетській художній самодіяльності можна було б заспокоїтись. Але насправді це не так.

14 березня студенти філфаку, зокрема квінтет бандуристів, взяли участь у святковому концерті, присвяченому пам'яті великого українського поета Т. Г. Шевченка, який відбувся в Будинку вчених. А 18 березня студенти першого курсу філфаку дали концерт в госпіталі очних захворювань. Нині третя група I курсу філфаку готує невеличкий концерт ще для одного з госпіталів міста.

Ці невеличкі концерти — хороші репетиції перед майбутніми великими виступами. Це корисна і потрібна справа.

О. ОЛІЙНИКОВ, студент I курсу філфаку, студкор.

НАМ ПИШУТЬ

Шановна редакція!

Дирекція середньої школи № 2 просить через газету оголосити старшому лаборанту кафедри неорганічної хімії Н. А. Гончаровій і

студентам I курсу хімічного факультету Вернигор та Дериглазовій подяку за добре підготовлений і проведений в школі тематичний вечір «Чудеса без чудес».

ЗА ТІСНИЙ ЗВ'ЯЗОК ВЧЕНИХ

В БЕРЕЗНІ Ц. Р. ВІДБУЛОСЯ РОЗШИРЕНЕ ЗАСІДАННЯ ВЧЕНОЇ РАДИ УНІВЕРСИТЕТУ З ПОРЯДКОМ ДЕННИМ:

ПРО ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ЧОРНОМОРЬСЬКОГО ЕКОНОМІЧНОГО РАЙОНУ ТА ЗАВДАННЯ ВЧЕНИХ МІСТА ОДЕСИ.

З ВИРОБНИЦТВОМ!

Відкриваючи розширене засідання Вченої Ради університету, що відбулося 6 березня, ректор університету проф. О. І. Юрженко сказав:

— Листопадний Пленум ЦК нашої партії поставив перед вченими нашої країни великі завдання по розв'язанню актуальних питань, зв'язаних з технічним прогресом, з розвитком сільського господарства нашої країни. Поставлені завдання максимальної концентрації наукових сил на найважливіших ділянках науки. В зв'язку з цим великі завдання виникають перед вченими м. Одеси ще й тому, що Одеський економічний район зараз значно розрісся, укрупнився — і тому постають нові проблеми, нові можливості, нові завдання.

Проф. О. І. Юрженко висловив надію, що на засіданні відбудеться велика розмова про зміцнення зв'язків між науковими установами міста і підприємствами та установами нашого економічного району, розмова, в якій ми зможемо сформулювати більше наших запитань і прохань до економічного району у справі посилення цих зв'язків.

На Раді виступив голова Чорноморського раднаргоспу І. С. Прибильський, який охарактеризував новий великий Чорноморський економічний район і сформулював ті завдання, які стоять перед вченими нашого міста.

Тов. Прибильський, зокрема, сказав:

— Технічний прогрес на підприємствах раднаргоспу здійснюється в тісному зв'язку із вченими. Наші підприємства працюють в контакті з багатьма центральними і республіканськими науково-дослідними інститутами. Великий внесок зробили в інтенсифікацію виробничих процесів вчені Ради Одеських вузів. Неможливо перерахувати все те, що зроблено окремими вченими та інститутами по запровадженню нової техніки у виробництво. Зроблено, безперечно, багато. Але в майбутньому треба зробити ще більше. Головне, як вчить нас партія, це дивитися вперед, в майбутнє, зосередити всі сили і увагу на розв'язанні нових завдань.

Розвиток науки і техніки спрямований у нас на систематичне підвищення швидкостей. З метою прискорення розрахунків у нас використовуються електронно-обчислювальні машини, основною перевагою яких є швидкість дії. Організація виробничих процесів в промисловості спрямована на створення такої технології, яка б привела в першу чергу до прискорення обробки, виготовлення деталей, вузлів, машин. В усіх галузях народного господарства, навіть в біології, йде боротьба за швидкість, за підвищення врожайів і т. д.

Закінчуючи промову, тов. Прибильський сказав:

— Я думаю, що ми знайдемо з

вами спільну мову. Ви дайте нам наукові сили, а ми вам — матеріальні засоби, площу, обладнання, а також інженерно-технічні кадри, і найближчим часом ми просунемо далеко вперед технічний прогрес нашого економічного району.

З великою промовою про стан виконання наукових робіт на замовлення Чорноморського раднаргоспу в Одеському університеті та шляхи їх дальшого розвитку виступив проф. В. О. Федосєєв. Він відзначив, що вчені Одеського державного університету підтримують

Кафедра зоології хребетних виконала роботу «Умови життя риб в придунайських озерах», а кафедра фізіології людини і тварин на замовлення Одеського огарового заводу виконала дослідження на тему «Вплив філофори Чорного моря на фізіологічні процеси у сільськогосподарських тварин». Кафедра мікробіології провела успішні дослідження по виявленню ефективності деяких кормових антибіотиків. Ці відкриття будуть запроваджуватися в промисловість,

Геологи університету завжди були тісно зв'язані з практичними завданнями як в галузі сільського господарства, так і в галузі гідро-

наргосп мусить підтримувати тісно зв'язки з вченими міста. Представники одеських заводів часто звертаються до нас за консультаціями, тому пропозиція О. І. Юрженка щодо створення систематично діючої координаційної Ради або науково-технічної Ради, куди запрошуватимуться вчені, мусить бути записана в нашому рішенні.

Проф. В. П. Тульчинська вказала, що ця нарада — перший етап реалізації рішень партії по зв'язку біологічної науки з практикою. Наші вчені виконують важливу ро-

лю геології моря. При підтримці керівників раднаргоспу ці роботи можуть бути дуже ефективними і реальними.

Проф. М. Л. Варламов (професор Політехінституту) відзначив у своєму відступі, що університет проявив хорошу ініціативу, поставивши доповідь голови Ради народного господарства на засіданні вчеської Ради. Вчені університету та інших вузів, які тут присутні, познайомилися з великим масштабом господарських і промислових справ Чорноморського економічного району. Тут неочайний край роботи для примінення наших знань, наших рук.

Під час обговорення також виступили: проф. О. О. Брюханов, проф. І. І. Пузанов, проф. П. М. Платонов (ректор технологічного інституту імені Ломоносова), доц. С. С. Бракін.

Всі вони говорили, що створення великого Чорноморського економічного району значно полегшить роботу по дослідженню продуктивних сил даного району, протісний зв'язок з підприємствами, про ту велику допомогу, яку можуть подати вчені народному господарству. Раднаргосп повинен поставити проблемні дослідження перед науковою громадськістю вузів, і вже зараз планувати наукову роботу на 1964 р. Висловлюється думка про створення координаційного центру по галузях науки, по галузях виробництва, щоб легше було орієнтуватися раднаргоспу, підприємствам і самим вченим, які будуть об'єднувати певні галузі.

Секретар Одеського промислового обкому КП України Л. В. Гладка сказала, що ініціатива, проявлена університетом і іншими товаришами, дуже цікава і потрібна, і запевнила, що бюро обласного комітету партії підтримає цю ініціативу.

В своєму заключному виступі І. С. Прибильський сказав:

— Ми можемо зробити висновок з критичних зауважень, що раднаргосп слабо використовує наукові дослідження у виробництві. Вірне зауваження, що в доповіді нічого не було сказано про біологів, що раднаргосп часто використовував вчених лише в критичні моменти. Є багато завдань, які ми можемо поставити перед біологами. Правильно говорилось про координацію роботи. Ми зробимо з цього висновки і скажемо свої зауваження.

Ця дуже плідотворна і корисна Рада для робітників технічного відділу раднаргоспу і учених закінчилась затвердженням рішення спрямованого на дальше зміцнення зв'язків наукових досліджень наших вчених з практичними завданнями підприємств Чорноморського раднаргоспу. В рішеннях визначені важливі наукові проблеми, розв'язання яких допоможе трудящим Чорноморського економічного району успішніше виконати накреслення партії по створенню матеріально-технічної бази Комунізму.

Наукові дослідження і завдання Чорноморського раднаргоспу

—0—

За систематичний характер зв'язків університету з раднаргоспом

—0—

Партія вчить: „Головне—це дивитися в майбутнє!“

наукові творчі зв'язки з підприємствами Одеського, нині Чорноморського раднаргоспу з перших днів його створення. Численні наукові зв'язки з підприємствами Одеської, Миколаївської, Херсонської областей вилились у форму творчої співдружності з підприємствами Чорноморського раднаргоспу.

В. О. Федосєєв коротко зупиняється на характеристиці тих наукових зв'язків, які існують в університеті тепер, а потім розповідає про перспективу розвитку цих зв'язків з підприємствами раднаргоспу.

Наші математики виконали ряд досліджень в галузі механізації підприємств харчової промисловості, ведуть велику роботу по підвищенню кваліфікації інженерно-технічних працівників. Фізики університету ведуть великі дослідження в різних галузях теоретичної та прикладної фізики. Вони працюють в тісному зв'язку з окремими заводами Херсона, які входять до складу Чорноморського раднаргоспу.

Надзвичайно великий, тісний і різнобічний зв'язок з підприємствами підтримують наші хіміки. На заводах «Поліграфмаш», «Автоскладальний», «Сільгоспагрегат» запроваджується метод, розроблений кафедрою аналітичної хімії. Кафедра неорганічної хімії проводить спільні роботи з Одеським суперфосфатним заводом по вивченню і використанню відходів суперфосфатного виробництва.

Біологи також намагаються активно впроваджувати результати своїх досліджень у промисловість.

геології. Зараз завершено дослідження ґрунтів Одеського, Роздільнянського та Великомихайлівського районів і складено групові плани та агропромислові характеристики ґрунту цих районів.

В. О. Федосєєв говорив про те, в якому напрямку можуть і повинні розвиватися дослідження, які проводяться Одеським університетом, пов'язані із зростанням потреб нашого раднаргоспу. Так, тематики можуть взяти на себе розв'язання багатьох техніко-економічних та інженерно-конструкторських завдань, фізики можуть значно розширити свої наукові контакти з заводами м. Херсона. Хіміки університету накреслили досить велику програму робіт на найближчий час, яку вони збираються виконувати разом з підприємствами Чорноморського раднаргоспу. Біологи, геологи і географи нашого університету також намагаються розширити свої наукові контакти з підприємствами Чорноморського раднаргоспу.

На закінчення доповідач відзначив, що ректорат університету за пропозицією Міністерства сільськогосподарства УРСР виконав велику роботу з перспективного планування досліджень, які проводяться окремими інститутами, факультетами та науковими установами.

Після цього розгорнулося широке обговорення.

Доц. Т. Я. Сьора висловив думку, що в нових умовах нашим вченим є де прикласти сили. Наш рад-

боту, але вона часто недооцінюється і місцевими організаціями, і республіканськими. Це пояснюється тим, що ми недостатньо пропагуємо свої дослідження і мабуть наші пропозиції недостатньо аналізуються працівниками Міністерства. Потім проф. Тульчинська зупиняється на деяких дослідженнях застосування різних препаратів на підприємствах раднаргоспу.

Доц. О. В. Богатський говорить, що контакти університету з раднаргоспом носили випадковий, не плановий, не систематичний характер. Виходило так, що хто більше енергії виявить, той і займає вигідніші позиції. Ця енергія проявлялась інколи з різних причин, а нам хотілося б поставити це в розумні рамки. Він рекомендує створити такі групи, що будуть нести повну відповідальність за свої рекомендації. Потім говорить про цілий ряд проблем на хімфаці, які треба вирішувати.

Проф. І. Я. Яцько поділився думками відносно огляду природних геологічних ресурсів і розповів про обсяг роботи, яка ведеться на території нашого раднаргоспу. Він пропонує вивчення території раднаргоспу в геологічному розумінні розширити за рахунок дослідження моря. Якщо ми зараз почнемо вирішувати ці питання, то у нас будуть деякі прогнози. Територія Чорноморського раднаргоспу повинна бути на трасі глибинних скважин, про які йде мова в постановах партії. Наш раднаргосп повинен проявити ініціативу. Ректорат університету ставить питання про вивчення

Огляди художньої самодіяльності завжди проходять у нас, як свято. І цього року початку огляду чекали всі.

Першим виступав колектив самодіяльності мехмату. З самого початку концерт йде в'яло, занадто по-буденному. Не відчуваєш того напруження, яке звичайно супроводжує огляди художньої самодіяльності. Непомітно, що люди борються за першість, переживають, хвилюються. Це враження ще більше підсилює і напівпустий зал.

Пригадуються огляди минулих років... Бували часи, коли фізико-математичний факультет був серйозним суперником геологів, а потім філологів. Зал не вмщував усіх бажачих. «Болівники» тоді, мабуть, завзятіше боролися за місця в залі, ніж тепер виконавці на сцені.

Номери підготовлені наспидку, часті зриви. Репертуар, явно, не підбирався, а «збирався», щоб хоч що-небудь представити на огляд. Завісу опускають після кожного номера. Паузи між номерами досить таки солідні.

На загальному фоні непогано прозвучала пісня «Мама» у виконанні Волошина. Навіть угорський танець, який майстерно виконують ветерани сцени Г. Травкіна та Е. Чечельницький, сприймається не так, як він міг би сприйнятися.

Концерт геофаку справив дещо краще враження. Хоч і тут не обійшлося без неприємностей.

Перший номер — «Баллада о любви» Острового. Читає А. Ворона і читає непогано. Але якщо перші слова звучать в притихлому залі, то останні потопають в загальному шумі. У слухачів не вистачило терпіння вислухати «півгодину» баладу до кінця. Ми уже не раз були свідками, коли хороші номери провалювалися на оглядах саме з цієї причини. Але товариші, відповідальні за відбір номерів, чомусь вперто намагаються не помічати цього.

Дружкурсниця Л. Єфімова майстерно прочитала гумореску «Дунька з цуциком», але гумореска сама по собі не варта уваги.

З вокальних номерів найвищу оцінку залу одержали «Пісня Романа» із кінофільму «Роман і Франческа» (соліст — П. Іванов) і «Хотят ли русские войны?» (соліст — І. Зелінський). Майже всім вокальним номерам геофаку серйозно пошкодив поганий акомпанемент.

Найкраще в цей день виступали біологи. У них цікава, різноманітна програма, непогане музичне оформлення. Зал одразу ожив. Куди поділися байдужі, нудьгуючі обличчя.

Зацікавив оригінальний початок концерту — літературно-музичний монтаж «О нашем небе». Читає І. Сиворинівський. У нього приємний голос, правильна дикція. Прекрасно акомпанує А. Орлова.

Веселий сміх викликали інтермедії Г. Колязіна «Про профспілкові внески на біофаці», «У школі», сценки-портрети. Але полонили зал виконавці акробатичного етюдів Т. Вороніна та І. Клименко.

Сподобалися всім «Стихи о любви» В. Тушної у виконанні Г. Гребенюк. Дівчина читає просто, без зайвих жестів, але кожне слово западає в душу.

На сцені в'єтнамські студенти, наші хороші друзі і давні знайомі

по сцені. Вони виступають на огляді не вперше. В'єтнамська народна пісня «Барабан» у виконанні групи в'єтнамських студентів змінюється російською піснею «Вечер на рейде» у тому ж виконанні, а та в свою чергу китайським танцем.

Добре співає Л. Сисоєв («Пісня із кінофільму «Путь к причалу»). Але так неприємно, коли помічаєш, що виконавець не знає слів пісні і заглядає в папірець. А біологи робили це дуже часто.

Відомі й в самодіяльності. Виступили Л. Соловей і Л. Сирік і раптом... збилися.

Ці і подібні зриви, яких було немало в концерті біофаку, свідчать про те, що концерт готували, але не довели підготовку до кінця. Тому біологи зайняли на огляді заслужене третє місце, хоч могли б при бажанні і дещо серйозніший підготовці претендувати на більше.

Р. ПАВЛОВА.

НА СЦЕНІ—ФІЛОЛОГИ

Виступ філфаку всі чекали з нетерпінням. Його відкрив студент О. Костенко. Він читає уривок з поеми Маяковського «Во весь голос» і читає, відверто кажучи, не по-маяковському.

Лунає мелодія «Бухенвальдського набату». «Берегите мир!» — закликає Г. Каміш. І хоч виконання його не зовсім артистичне, але Каміш виконував пісню з почуттям, проникливо.

Автору віршів О. Олійникову явно не пощастило. Не встиг він прочитати перших рядків, як в залі погасло світло. Але після деякої перерви ми дослухали в цілому непогані для початківця вірші. Виступ Є. Молчанова зал зустрів гучними оплесками. Він виконав на балалайці «Весенний марш» і «Русскую плясовую».

Сподобалося слухачам і оповідання К. Паустовського «Корзина с еловыми шишками» у виконанні студентки Г. Могильницької. З Еммою Хінзицькою ми зустрічаємося не вперше. Вона активний учасник університетської художньої самодіяльності. Пісню «Червона хустина» вона виконує майстерно і з почуттям.

На сцені — Наташа Шелєпіна. Її знають не лише студенти філфаку. Постійний університетський акомпаніатор, Наташа і тепер акомпанує майже всім учасникам концерту. Однак вона не тільки добре грає на фортепіано. Вона і читає непогано. В цьому переконалися ми, прослухавши у її виконанні вірш Острового «Базар в Одессе».

Наступний номер — українська народна пісня в обробці Шаргородського «Від Сяну до Дону» у виконанні квінтету бандуристів. Пісня справила приємне враження. А ось на сцені Г. Травкіна і Е. Чечельницький, відомі своїми виступами в танцювальному гуртку університету. Як завжди, вони відмінно виконують угорський танець.

Веселий сміх в залі викликала гумореска Остапа Вишні «Дикий кабан, або вепр», яку читав студент Полубок. Дуже сподобались присутнім пісні у виконанні Т. Ткаченко і Н. Гладких.

Хочеться окремо відзначити виступ групи дівчат у складі Е. Хінзицької, Л. Орловської, В. Ніколайченко, Т. Ткаченко, Н. Гладких. Пісня «Дівчата», жартівлива німецька пісня «Па-па» і «Песенка о студенте», мабуть, найкращі номери філфаку. Вони заслужено були зустрінуті бурхливими оплесками.

Е. ГРИГОРОВИЧ.

БЕЗ ЗРИВІВ

Дійсно, на відміну від усіх інших колективів, хіміки виступили на огляді без зривів. Не було слабких номерів, і це великий плюс для факультету.

Відчувалось, що колектив серйозно готувався до огляду. Треба віддати належне ініціаторам: вони добре попрацювали. Наташа Рясінцева — не тільки виконавець, але й постановник танців: українського та неаполітанського. Кілька років тому хіміки славилися своєю танцювальною групою, потім закінчили університет одні, відійшли від самодіяльності другі і колектив розвалився. А тепер на наших очах

відроджується стара традиція, і це приємно.

Порядували хіміки і різноманітністю програми. Виступали солісти, вокальні ансамблі, танцюколектив, читці, гімнастки. Приємне враження залишили виступи гімнасток С. Міщенко і Е. Копілевої, вокального дуєту у складі Н. Ускач і Л. Фонтанкіної, мелодекламація І. Константинової та ін.

Добре, що і в підборі репертуару хіміки змогли уникнути банальності (а цього не вдалося добитись навіть переможцям огляду — філологам); виконувались незаявлені, оригінальні пісні та вірші,

КОЛИ НЕ ВИСТАЧАЄ ЛЮГО...

ді все-таки «воюють» не кількістю, а вмінням. І якщо взяти деякі номери ізолювано від усього концерту, вони заслуговують найвищої оцінки. Але концерт оцінюють, починаючи з...

Піднімається завіса. Уже на виходить конфетин приводить в очач у гляд зачіску, костюм і одпорядок розмахуючи руками, нечав канатоходець, підходить до мікрофону. Він ще не встиг і рот розкрити, як по залу проноситься різкопожаний шумок. Але конфетин повірити, що на факультеті знайшлося людини з дикцією і вимовою більш придатною для функцій конференсьє. Те, що В. Курбатов, оголошуючи назву англійської пісеньки, вимовляє ім'я «Ромео» з розкотистим іспанським «р-р-р» не така уже й велика провина. Але те, що в нього російська мова багата м'якими шиплячими, так званими фонетичними «одесизмами», непростимо.

Конференсьє багато жартує: з причини і без причини. Одного із солістів він представляє так: «Євген Шаповалов. Сам співає, сам грає». Соліст уже бере перші акорди на гітарі, а конференсьє все ще зарзавлює сміється. Чого ж, самі жартуємо — самі й сміємося.

Перед виступом іншого соліста — преамбула: «Спартак» робить ставку на Логофеса, а ми — на майстра спорту Обширнова!!!. Глядачі одразу ж згадують город і дядька з постійною пропискою в Києві. Незручно їм і за Л. Обширнова, який і сам навряд чи задоволений такою рекламою. На сцені цей студент цікавить нас не своїми спортивними успіхами, а лише своїм співом, манерою виконання і т. д. Коли б ми почали титулувати учасників концертів, то глядачам довелось б вислуховувати нудні анотації типу: «Виступає студент ІІ курсу, який спеціалізується в галузі обчислювальної математики, дипломант міського конкурсу наукових студентських робіт, відмінник, активний учасник товариства Червоного хреста і т. д. і т. п.»

«Та киньте ви, не чіпляйтесь до кожного слова, — скажуть наші опоненти, — ніяка це не розв'язність. Просто мила студентська безпосередність». І все ж нам здається, що така безпосередність припустима не в таких значних дозах і цікава лише тоді, коли за нею є щось, якийсь сенс. А саме це «щось» важко було вловити, коли В. Курбатов ні з того ні з сього почав імітувати футбольного радіокоментатора, а потім закінчив: «Ось так буває, що і спортивний коментатор повинен вести концерт... Пам'ятаєте, як у Райкіна (далі йде незрозуміло для чого

введена, понівечена витримка з інтермедії, яку виконує А. Райкін). Звичайно, В. Курбатов — справжній патріот свого факультету, це похвально, і нам не хочеться його ображати: адже він, з його точки зору, зробив усе можливе. Однак, не в серед старших товаришів на факультеті не знайшлося нікого, хто б міг відверто сказати В. Курбатову, що в ролі конференсьє він навряд чи зможе зробити багато для колективу, і порадити, де краще йому висувати свої сили і вміння. І справа не лише в Курбатові.

На відміну від нього, поет-початківець О. Дорохін тримається занадто сковано. Це зрозуміло: поет дуже хвилюється. Незрозуміло інше: навіщо він вирішив читати свій власний англійський вірш, примітивність якого не зробила б честі і англійському школяреві. Можливо, цей вірш становить певний інтерес для того викладача англійської мови, у якого вчиться О. Дорохін, і тільки.

Глядачі нагородили бурхливими оплесками вокальний дует у складі Л. Обширнова і Т. Філіпенко, Л. Соловейова та ін. Але, мабуть, найбільший успіх випав на долю першокурсниці В. Чаленко, яка виконувала українську народну пісню «Гандзя». Це один з найкращих і найцікавіших вокальних номерів всього огляду. Вслід за цим номером конференсьє оголошує: «Пісенька «Бамбіно!»». Співає та ж сама симпатична дівчина, а у глядачів захоплення змінюється жалістю. Річ підібрана не по голосу, та й постаріла ця пісня на наших естрадах за 5—6 років і втратила свою свіжість. До того ж тут потрібен відповідний акомпанемент...

Акомпанемент, до речі, найслабіше місце майже всіх факультетських колективів.

Приємне враження залишилось від виступу студента факультету іноземних мов Л. Каролика. Але для французької пісеньки «Сапожник» так необхідний був супровід ударної групи! А його не було, і гітарист-акомпаніатор змушений був імітувати ударні інструменти, вистукуючи на гітарі.

Про все це не слід було б говорити, коли б мова йшла про слабкий колектив. Але в колективі факультету іноземних мов багато здібних виконавців. Не така біда, що мало учасників брало участь в концерті, що не було різноманітності в жанрах. Біда, що в організаторів художньої самодіяльності трохи не вистачило... художнього смаку, щоб відлучити з програми дещо зайве і залишити лише хороше і цікаве.

НАШ КОР...

ВІД РЕДАКЦІЇ: Автор статті вважає, що погана масовість художньої самодіяльності на факультеті іноземних мов — не така вже й біда. Але, нам здається, той факт, що на факультеті, де навчається майже 500 чоловік, бере участь у самодіяльності 12 (!) чоловік, повинен схвилювати громадськість факультету. За високу масовість треба боротись.

„ЗА НАУКОВІ КАДРИ“

Ю. МЕРКУР'ЄВ.

СТОП. 3. 27 БЕРЕЗНЯ 1963 р.

ВРАЖЕННЯ ВІД ВИСТАВИ

П'єса В. Розова «Перед ужином» поставлена російським драматичним театром ім. Іванова, порушує ряд цікавих, актуальних питань. В. Розов поставив перед собою завдання показати дихання нових часів, життя радянських людей, звільнених від культу особи, завжди хвилююче питання взаємовідносин батьків і дітей, виховання членів нашого суспільства.

Від знайомства з сім'єю Неделіних залишається хороше враження. Дія відбувається напередодні 1 вересня, ввечері, коли повинні зібратися друзі молодшого Неделіна — Вані. Роль Вані грає артист Наумцев. Актору важко було ввійти в роль підлітка, нескладного, широго і розумного хлопця. Однак, місцями вдало передає Наумцев його характер, думки, турботи. Ваню цілком захопила думка записати на півку нового магнітофону зустріч зі своїми однокласниками. Значно серйозніше питання хвилює його батьків — М. Ф. Неделіна (арт. О. Суворов) та Ганну Іванівну (арт. Л. Бугова). Їх хвилює доля їхнього сусіда і родича І. М. Єгорова (арт. Мареников), якого гонять із міста гірката образи, гордість. Правда, можна було б знайти більш переконливі прийоми, ніж гарчаківий крик; але на велике задоволення деяких глядачів, артист підкреслено акцентує увагу на тому, що героєм збирається йти на пенсію як божевільний.

Зовні спокійна і впевнена в собі лише одна людина в домі. Це Гри-Гри — старший син Неделіних (арт. Некрасов). Образ Гриші мислиться в душі «людини не від світу цього», але по ходу дії він доводить, що здатний на боротьбу і за своє щастя і за щастя Вірочки Голубевої, і навіть за життя Іллариона Миколайовича.

Некрасов непогано провів сцену задушевної розмови з матір'ю, намагався створити образ широкі, доброї людини, чистої, великої душі. Хочеться посперечатися з Розовим з приводу характеру Гриші Неделіна. Адже Гриша молодший за аксьонівського Віктора («Звездный билет»), а який він розсудливий, прозорливий. Схоже, що він збирається захищати не дипломну роботу, а докторську дисертацію. Хоча він і бунтує проти розуму, який поневоле його, занадто він уже позитивний і прісний.

Переконливо провели сцену відвідин Серьогінін квартири Неделіних артисти Суворов і Безонов. Суворов створює тип привабливого, дотепного, хоч і не дуже, — славного, скромного інженера, який до глибини душі радий, що минули важкі часи культу особи. На сцені схвильований діалог Неделіна-Суворова і представника старої епохи Серьогіна-Безонова. У вивченій, але тихій інтонації Серьогіна легко вгадується колись велике начальство. Тепер притихлий, викритий, він чужий не лише Неделіним, а й всьому нашому суспільству.

Незрозуміле значення образу Емми Костянтинівни — мачухи Вірочки. Цьому епізодичному персонажу дають вичерпну характеристику і Ганна Іванівна, і Вірочка Голубева. А сцена розмови Емми Костянтинівни з сім'єю Неделіних здається непродуманою і непотрібною.

„ЗА НАУКОВІ КАДРИ“
СТОР. 4. 27 БЕРЕЗНЯ 1963 р.

ною, взагалі випадає із канви п'єси. Для чого вона? Щоб задовольнити смаки певної частини глядачів? Чи це просто традиційний комедійний тип?

«Перед ужином» — комедія. Але не дуже смішна, не завжди викриваюча, не завжди витончена. І в цьому провина не лише автора, а й виконавців. Згадаємо хвилююче освідчення Гриші Неделіна коханій жінці. Воно одноманітне за прийомами виразності і засобами передачі характеру персонажу.

Майже всі виконавці комедії «Перед ужином» не перетворюють себе психологізмом. Поміляється артист Векшин, який грає молодого інженера Валер'яна, що прийшов миритися зі своєю дружиною Вірочкою. Він поводить вкрай легковажно, говорить уривчасто, невиразно і, прагнучи підкреслити схвильованість, змазує інші риси характеру свого героя, а глядач повинен відчути їх. Підігруючи Вані — Наумцеву, артистка Вовк, яка грала роль Іринки, іноді підмінювала допитливість і наївність настирливістю.

І те, що більшість виконавців при одноманітності акторських прийомів не проникають глибоко в образи, ще більше підкреслює слабкі місця п'єси і не дозволяє виставі наблизитися до цікавого замислу Розова.

О. ПАНЧЕНКО,
студентка V курсу філфаку.

До актового залу філологічного факультету прийшли учасники вистави «Перед ужином», поставленої в нинішньому сезоні російським драмтеатром ім. Іванова. Актори сподівалися, що студенти всебічно обговорять виставу, вкажуть на недоліки і досягнення. Однак гарячої, відвертої розмови про гру акторів, про особливості режисури не відбулося, хоч говорили багато і схвильовано. Виступаючи більше аналізували твір В. Розова, ніж його сценічне втілення. Що ж послужило причиною цього? Ще недостатнє вміння студентів читати виставу як художнє твір, необхідність говорити про найбільш життєве, хвилююче? Мабуть, і те і друге. І це природно. В залі були ті, про кого пише В. Розов — талановитий, неспокійний, шукаючий художник. «Перед ужином» — п'єса про сучасника, про молодих душею, про наш час і гострі життєві конфлікти. Думки і вчинки героя викликають роздуми і суперечки. Про них не можна не говорити. Диспути по таких творах звичайно переростають в розмову про життя.

КЛУБ ЕТИКИ

Цікава зустріч

Нещодавно на філологічному факультеті відбулось обговорення вистави російського драмтеатру ім. Іванова — за п'єсою В. Розова «Перед ужином». В гості до студентів прийшли ті, хто створив виставу, — режисер-постановник В. Тихонович, народна артистка УРСР Л. Бугова, засл. артистка УРСР А. Маглицька, засл. артист РРФСР О. Суворов, засл. артист МРСР С. Некрасов, засл. артист ЛРСР О. Безонов, артисти Т. Вовк, В. Наумцев, В. Векшин, В. Климов.

Йшла велика цікава розмова. Про актуальність проблем, які поставлені у п'єсі, про її героїв, про творчі вдачі і невдачі виконавців, про свої враження від вистави говорили доц. Б. Я. Чаленко, студенти Н. Шеленіна, Г. Могильницька, Г. Каміш, В. Пастухова, А. Бернасовська та ін.

Про свою роботу над виставою розповіли режисер В. Тихонович, актор В. Наумцев.

Я. ГАЛЬПЕРИН

НОВІ ДАНИ

За останні роки на території Одеської області відкрито дуже багато цікавих археологічних пам'яток, вивчення яких вносить нове в археологічну науку. Особливо цінні дані були добуті внаслідок розкопок і розвідок 1962 року.

Палеонтологічна експедиція Ленінградського відділення Інституту археології АН УРСР та Одеського державного археологічного музею (керівник проф. П. І. Борисковський, представник Одеського археологічного музею В. М. Станко) в північних районах Одеської області виявила декілька мезолітичних стоянок (Гіржево, Познанка та н.). До недавнього часу на території північно-західного Причорномор'я була відома лише одна мезолітична стоянка Гребеники. Багато вчених скептично ставились до цього. Вони вважали, що на цій території мезоліт не може бути, а стоянка Гребеники випадкова, вона немов би відноситься до тимчасових пришельців з території Криму і Кавказу. Тепер питання заселення степової частини північно-західного Причорномор'я вирішене остаточно.

На території Болградського району працювала об'єднана експедиція Інституту археології АН Молдавської РСР та Одеського археологічного музею. Біля Болграда знайдено залишки поселення давніх землеробів культури Гумельниці (IV тис. до н. е.). Пам'ятники цієї культури зустрічаються на території Нижньої Наддунайщини в Румунії та Болгарії. Вперше ця культура була виявлена в Румунії, біля села Гумельниця, звідки і пішла її назва. На території СРСР культура Гумельниці виявлена вперше. Розкопками керувала проф. Т. С. Пасек і кандидат історичних наук Є. К. Черниш. Під час розкопок було виявлено багато поселень епохи бронзи, часу скіфів і слов'ян.

Біля с. Усатового (поблизу Одеси) продовжувались розкопки курганного могильника пізньотрипільського періоду. Розкопано два кургани з ду-

же цікавими кам'яними конструкціями і похованнями. Північніше села виявлено новий безкурганний могильник.

Цікавими були і розкопки Роксоланського городища в минулому році, які проводились Одеським державним університетом ім. І. І. Мечникова (керівник експедиції кандидат історичних наук М. С. Синицин). Знайдено рештки згорілого будинку. Унікальними є знахідки чорнолакових розписних кратерів і розписного посуду V—IV ст. до н. е.

Західно-скіфська експедиція АН СРСР (керівник кандидат історичних наук А. І. Мелюкова) досліджувала кілька поселень V—IV ст. до н. е. біля сіл Миколаївки та Маяки на східному березі Дністровського лиману. Експедиція поставила завдання прослідкувати характер взаємозв'язків скіфського, гетського та грецького населення на берегах Дністровського лиману.

На західному березі Дністровського лиману експедиція Одеського археологічного музею (керівник А. Г. Сальников) продовжувала дослідження поселень IV—III ст. до н. е., розкопки яких були розпочаті кілька років тому. Одержано цінні матеріали, які характеризують економіку цих поселень, торговельні зв'язки з різними античними центрами.

Зараз матеріали розкопок і розвідок 1962 року детально опрацьовуються. 15—17 березня 1963 року в Одеському археологічному музеї проходила конференція, присвячена підсумкам польових досліджень 1962 року. До відкриття конференції буде підготовлена виставка матеріалів розкопок. А навесні і влітку 1963 року знову настане для археологів час «жнив».

Заст. директора Одеського археологічного музею по науковій роботі.
І. Т. ЧЕРНЯКОВ.

НАША СПІЛЬНА СПРАВА

Але вистава — це уже твір колективу. І щоб уникнути однобічного сприйняття і суджень, необхідне знання специфіки театрального мистецтва. Чим швидше ми проймемося складною грою акторів, тим швидше і краще зрозуміємо авторський задум і відчужено художню силу розв'язання теми, тим чіткіше і повніше визначимо хвилюючі нас питання. Тому важлива не лише майстерність виконавця ролі, але й майстерність глядача в оцінці виконавця, в його умінні відчути радість від зіткнення із справжнім театром.

Виховання гармонійної багатогранної особи — велика і благородна мета в нашій сьогоденній битві за комунізм, яка об'єднує радянських людей на всіх ділянках ідеологічної, виробничої і навчальної роботи. Одеський держуніверситет, випускаючи спеціалістів різного профілю, проводить цікаву роботу з метою естетичного виховання молоді. На філологічному факультеті читаються факультативні курси з історії живопису, систематично читаються лекції з живопису університетським лектором, працюють секції музики і театру в клубі етики та естетики, драмгурток (останнім часом відроджується його робота), днями відкрився кабінет мистецтвознавства. Все це говорить про різноманітність засобів естетичного виховання.

Зустріч студентів з акторами драмтеатру свідчить про намаган-

ня творчо залучити студентів до такого могутнього джерела духовного збагачення, як театр.

Російський драмтеатр ім. Іванова передбачає і в майбутньому широкое використання масових диспутів для зміцнення постійного творчого контакту з молоддю міста. І кому, як не філологам ОДУ, взяти активну участь в кваліфікованій популяризації радянського театрального мистецтва, в підвищенні якості сценічного втілення кращих творів драматургії.

Бажано, щоб творча дружба наших колективів здійснювалась як в плані організації диспутів, так і в плані читання тематичних лекцій з літератури для акторів та з театрознавства для студентів, — в живому обміні досвідом і знаннями театру.

Театри нашого міста — це могутній засіб в комуністичному вихованні нашої молоді, але вони ще не використовуються на повну силу. Необхідний більш тісний зв'язок творчих колективів з молодим, вимогливим і неспокійним глядачем. Необхідне виховання високої духовної культури молодого глядача в театрі, сьогоденного радянського студента, а завтра активно-будівника комунізму.

ЛІ БУРЧАК,
ст. викладач кафедри російської і зарубіжної літератури.
Б. ФЕДОРОВ,
директор російського драмтеатру ім. Іванова.

СЕРЕД КНИГ

В нашій країні встановилася хороша традиція із року в рік відзначати чергову річницю героїчної Паризької Комуні — цього першого героїчного досвіду народної влади, досвіду, який відіграв велику роль в розвитку марксистської теорії соціалістичної революції, теорії держави і диктатури пролетаріату.

В нашій бібліотеці, наприклад, досить широко представлена література часів Паризької Комуні іноземною мовою. З кожним роком знаходяться цікаві і цінні книги. Серед них можна назвати такі, як:

1. Воспоминание рабочего о Париже 1871—1872 гг.
2. Агония Коммуны. Париж в огне.
3. Достоверная история Парижской Коммуны 1871 года, ее начало, правление и падение (1871 г.).
4. История революции 1870—1871 г. (1872).
5. Деятели Коммуны. Полная биография членов Коммуны (1871 г.).
6. Официальный журнал Французской республики (1871 г.).
7. Мятельный Париж. История Коммуны. 1871 г.*.

Ця книга подає факти найбільш повно. Текст книги супроводжується відповідними ілюстраціями. Дуже велику цінність становить ілюстрований матеріал, який відноситься до часів Паризької Комуні. Він представлений в нашій бібліотеці трьома іноземними виданнями: англійським, німецьким і французьким. Крім того, наша бібліотека має дуже цікавий ілюстрований альбом (1872 р.). Виданий по слідах подій недавнього і незабутнього героїчного минулого, він має особливе значення при знайомстві і вивченні проблем, пов'язаних з Паризькою Комунію та її історією.

Цей перелік праць та ілюстрацій далеко не вичерпує всіх відомостей про наявність у фондах нашої бібліотеки літератури часів Паризької Комуні.

О. М. БОЛТЕНКО.

* Назви книг дано в перекладі з французької мови.

Редактор М. ДОБРОГОРСЬКИЙ.